

Hoe nieuw zijn nieuwe anti-TNF-medicijnen?

Geen wondermiddel

Humira®. Cimzia®. Sommigen kijken reikhalzend uit naar deze nieuwe medicijnen voor de behandeling van de ziekte van Crohn. Zijn die hoge verwachtingen terecht? "Humira® bevat dezelfde werkzame stof als Remicade®."

Is Humira® het medicijn waarop we al zo lang wachten?

Remicade® zou het verschil gaan maken bij de behandeling van de ziekte van Crohn en later ook colitis ulcerosa. Dat was bij de introductie in 1999 de algemene verwachting. Heel begrijpelijk, volgens Janneke van der Woude, maag-, darm- en leverarts in het Erasmus MC te Rotterdam. "Infliximab, de generieke naam van Remicade®, was het eerste anti-TNF-medicijn. Zeventig procent van de patiënten liet een verbetering zien van hun klachten na het gebruik ervan. Maar een goede reactie is niet hetzelfde als ziektevrij worden (remissie). Niet alle symptomen verdwenen. Adalimumab (Humira®) bevat in principe dezelfde werkzame stof anti-TNF en is daardoor niet anders in zijn werking dan infliximab. Ik hoop daarom dat de verwachtingen niet enorm hoog gespannen zijn."

Is adalimumab al beschikbaar?

Adalimumab is in Humira® al geregistreerd voor de behandeling van reumatoïde artritis, artritis psoriatica en de ziekte van Bechterew. Wereldwijd zijn al 180.000 patiënten ermee behandeld. Op dit moment ligt het dossier van Humira® bij de European Agency for the Evaluation of Medicinal Products (EMA). Die beoordeelt de aanvraag en verleent naar verwachting deze zomer de officiële registratie voor gebruik bij de ziekte van Crohn. Dat betekent dat het medicijn dan veilig geacht wordt om ook voor deze aandoeningen op de markt beschikbaar te zijn. Daarna volgt een lastig traject van een paar maanden waarin vergoeding door de zorgverzekeraars wordt aangevraagd. Als dat rond is, kunnen artsen Humira® voorschrijven bij de behandeling van de ziekte van Crohn.

Worden patiënten in Nederland al met adalimumab behandeld?

Ja. Zolang het medicijn nog niet geregistreerd is, kunnen artsen een verzoek indienen voor patiënten die gefaald hebben op alle andere behandelingen. Dit geldt behalve voor Humira® ook voor het vergelijkbare anti-TNF-medicijn Cimzia® (certolizumab), waarvan de Europese registratie eind dit jaar wordt verwacht. Janneke van der Woude begon vorig jaar adalimumab voor te schrijven. "Ik heb nu tussen de 25 en 30 patiënten die Humira® en Cimzia® gebruiken. Het is nog te vroeg om te kunnen oordelen over de werkzaamheid van deze middelen. Het geeft ook niet bij iedereen dezelfde resultaten. Ik heb bovendien alleen maar patiënten die ernstige bijwerkingen hadden bij het gebruik van Remicade®, dus het is geen representatieve groep. Verder weten we ook nog niet precies wat de antistoffen

tegen infliximab voor invloed hebben op de werking van adalimumab."

Hoe werkt een anti-TNF-medicijn?

TNF-alfa is een eiwit in het menselijk lichaam dat het optreden van een ontsteking bevordert. Geen nobele taak, behalve wanneer zo'n ontsteking nodig is om bijvoorbeeld een schadelijke bacterie of een virus uit te drijven. Janneke van der Woude: "Adalimumab en certolizumab zijn net als infliximab zogenoemde TNF-alfa-blokkers. Deze medicijnen remmen de werking van het ontstekingsbevorderende eiwit. TNF-alfa speelt een belangrijke rol bij chronische ontstekingen, zoals onder andere bij de ziekte van Crohn en reumatoïde artritis. Beide aandoeningen kunnen dus door dezelfde medicijnen bestreden worden. Remicade®, Humira® en Cimzia® grijpen wel in in het immuunsysteem. Patiënten moeten er daarom rekening mee houden dat ze tijdens het gebruik meer vatbaar zijn voor infecties, maar dit geldt ook voor andere immuunonderdrukkende medicijnen als prednison en azathioprine (Imuran®)."

Waarin verschilt Humira® van Remicade®?

Een belangrijk verschil tussen Humira® en Remicade® is dat Humira® volledig uit menselijke eiwitten bestaat, terwijl Remicade® deels is opgebouwd uit muizenewit. Hoewel het muizenewit veel op het menselijke lijkt, kleeft er een groot nadeel aan: patiënten ontwikkelen er een weerstand tegen. En soms zelfs een allergie. Het gevolg is dat Remicade® na een of twee jaar de heilzame werking kan verliezen door de ontwikkeling van antistoffen. Ook in het gebruik verschillen de medicijnen onderling. Remicade® wordt in het ziekenhuis per infuus toegediend. Bij Humira® en Cimzia® kan de patiënt zichzelf onderhuidse injecties geven. Het is afhankelijk van de wensen van de patiënt of de thuisbehandeling als voordeel of als nadeel wordt beschouwd.

Wanneer kom je in aanmerking voor een anti-TNF?

De juiste manier om dat te bepalen is uiteraard in overleg met de arts. Anti-TNF is geen medicijn dat beschikbaar is voor patiënten met een milde of matige crohn. De behandelend arts weet hoe de ziekte zich bij de patiënt ontwikkelt en wat daarbij de beste behandeling is. Dat is vastgelegd in de WGBO. Patiënten kunnen aan hun arts vragen wat voor hen de beste behandeling is. Het kan ook gebeuren dat de arts een patiënt vraagt om mee te werken aan onderzoek naar een nieuw medicijn.